

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะมีชีวิตที่ดีและทำให้ชีวิตมีความมั่นคงในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นความมั่นคงในการทำงาน ความมั่นคงเรื่องรายได้ ความมั่นคงในเรื่องสุขภาพ ความมั่นคงในด้านสิ่งแวดล้อม อับราฮัม มาสโลว์ผู้คิดค้นแนวคิดมนุษยนิยม ได้อธิบายไว้ในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ว่า มนุษย์ทุกคนมีการแสวงหาสิ่งต่างๆ เพื่อสนองความต้องการที่จะเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ มนุษย์จะต้องได้รับการตอบสนองความต้องการ 2 ประเภท คือ ความต้องการขั้นพื้นฐานลำดับแรก ได้แก่ความต้องการทางสรีรวิทยาซึ่งเป็นความต้องการด้านปัจจัยสี่คือ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ลำดับต่อมาคือความต้องการเป็นเจ้าของ ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย การมีชีวิตที่ดีจึงเกี่ยวข้องกับความต้องการด้านต่างๆ ของมนุษย์ในสังคมเพื่อให้ได้รับการตอบสนองความต้องการที่จะนำไปสู่การเสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตให้กับคนในสังคม เมื่อพิจารณาถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยจะเห็นได้ว่าความยากจนยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทยที่รัฐพยายามจะขจัดปัญหาทุกยุคทุกสมัย จะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่มุ่งให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” โดยใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังที่แนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งได้ก่อกำเนิดขึ้นในปี พ.ศ.2537 ในรายงานของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติได้กล่าวถึงความมั่นคงของมนุษย์ว่าเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศ เพื่อให้คนในสังคมได้รับการตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและเท่าเทียมกัน มาตรฐานความมั่นคงของมนุษย์จึงประกอบด้วยมิติต่างๆ ได้แก่ ที่อยู่อาศัย สุขภาพอนามัย การศึกษา การมีงานทำและรายได้ ความมั่นคงส่วนบุคคล ครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม สังคม-วัฒนธรรม สิทธิและความเป็นธรรม การเมืองและธรรมาภิบาล และได้กำหนดแนวทางความมั่นคงของชีวิตมนุษย์ออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคงด้านอาหาร ความมั่นคงด้านสุขภาพ ความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงของบุคคล ความมั่นคงของชุมชน และความมั่นคงทางการเมือง โดยเฉพาะในส่วนของความมั่นคงทางเศรษฐกิจซึ่งเกี่ยวข้องกับการมีงานทำและรายได้ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อคน

ทุกคน สำหรับโลกปัจจุบันของกระแสโลกาภิวัตน์ สภาพสังคม เศรษฐกิจที่ต้องมีการแข่งขันกันตลอดเวลาทำให้ความเป็นอยู่ของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไปมาก เงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งที่ตอบสนองความต้องการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์แต่ละปัจเจกบุคคลและครอบครัวให้ดีขึ้นได้ ดังนั้นการทำงานเพื่อให้ได้ค่าจ้างตอบแทนกลับมาที่เรียกว่ารายได้นั้น แต่ละปัจเจกบุคคลหรือครอบครัวต้องรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินที่หามาได้ให้เพียงพอกับรายจ่ายที่เกิดขึ้น และมีเงินออมไว้สำหรับใช้จ่ายในยามฉุกเฉินได้ในอนาคตเพื่อความมั่นคงในชีวิต เนื่องจากพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นการผลิต การบริโภค การวางแผนทางการเงิน เช่น การลงทุน และการออมซึ่งเป็นการเก็บเงินจากส่วนที่เหลือจากค่าใช้จ่ายจากรายได้ของตนเอง “เงิน” จึงเป็นสิ่งที่ทุกคนใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนและจับจ่ายใช้สอยในการดำรงชีวิต ต้องมีการจัดสรรอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการจัดการด้านการเงินหรือการวางแผนทางการเงินจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนควรตระหนัก เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ความต้องการที่จะพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองโดยการออม การเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น มุ่งงานอย่างต่อเนื่องและได้มาตรฐาน ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนให้มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์แตกต่างกัน ย่อมมีการจัดการด้านการเงินที่แตกต่างกัน การบริหารการเงินจึงเป็นปัจจัยที่กำหนดฐานะและสภาพความเป็นอยู่ของบุคคลที่ได้มาจากรายได้ การบริหารรายได้ – รายจ่ายของบุคคล การประกันความมั่นคงและการบริหารความเสี่ยงของบุคคล รวมไปถึงการวางแผนบั้นปลายชีวิตของบุคคล จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันในช่วงชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งมีผลต่อความมั่นคงในระดับปัจเจกและครอบครัว ส่งผลต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

แรงงานซึ่งประกอบด้วยลูกจ้างหรือผู้ประกันตน ถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ กลุ่มผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ได้รับค่าจ้างแรงงานที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ บางกลุ่มก็มีรายได้ไม่แน่นอน มีภาระหนี้สิน ประสบปัญหาการว่างงาน ทำให้การวางแผนการเงินของตนเองและครอบครัวไม่ที่จะเป็นการหารายได้ การใช้จ่าย การเก็บออม การลงทุน เพื่อวางแผนและป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตน เช่น การสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่ตนเอง การใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว พักผ่อนหย่อนใจหรือการซื้อหลักประกันสุขภาพให้กับตนเองและครอบครัวไม่สามารถกระทำได้ตามที่พึงปรารถนา ดังนั้นการทำให้เกิดความมั่นคง อยู่ดีมีสุขของกลุ่มผู้ใช้แรงงานเหล่านี้ จึงมีวิธีการแก้ปัญหาทางด้านการเงินที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสม เห็นได้จากการกู้หนี้ยืมสินทั้งในและนอกระบบ เล่นหวย การพนันเพื่อหารายได้ทางลัด เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า จากข้อมูลภาคสนาม ที่ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลได้จาก

การฝึกภาคปฏิบัติที่ผ่านมา พบว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2 เป็นสถานประกอบการประเภทบริษัท และสำนักงานต่างๆ ซึ่งผู้ประกันตนที่ทำงานอยู่ตามสถานประกอบการจะทำงานอยู่ในสำนักงาน เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าหน้าที่ทำงานประจำสำนักงาน พนักงานรักษาความปลอดภัย พนักงานทำความสะอาด พนักงานเก็บขยะของสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีรายได้ตั้งแต่ 3,820 บาทต่อเดือน ซึ่งต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จนถึงระดับ 15,000 บาท (เกณฑ์อัตราค่าจ้างสูงสุดที่ใช้ในการจ่ายเงินสมทบ) ในจำนวนผู้ประกันตนที่ได้รับค่าจ้างเหล่านี้ไม่ว่าจะอยู่ในระดับต่ำ ระดับกลาง หรือระดับสูง ปัญหาที่พบจากการสอบถามข้อเท็จจริงส่วนใหญ่ พบว่ารายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ถึงแม้ว่าจะได้รับสวัสดิการจากสิทธิประโยชน์ของสำนักงานประกันสังคมโดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกันตนกรณีสงเคราะห์บุตร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนขั้นพื้นฐานในการดูแลบุตรและครอบครัวแล้วก็ตาม ยังพบว่าวิถีการแก้ปัญหาโดยการสร้างเสริมรายได้มีการใช้วิธีการที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม เช่น การกู้หนี้ยืมสินในและนอกระบบ การเล่นหวย การเล่นแชร์ การทำงานล่วงเวลา เป็นต้น สาเหตุจึงอาจเกิดจากการบริหารรายได้หรือการจัดการด้านการเงินที่ไม่ดีพอ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการด้านการเงินของผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตรที่สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2 ว่าจะมีการจัดการด้านการเงินอย่างไรเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขเสริมสร้างความมั่นคงเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับตนเองและครอบครัวซึ่งจะส่งผลต่อสังคมโดยรวมต่อไป

มูลเหตุจูงใจในการศึกษา

เนื่องจากผู้ศึกษาได้ปฏิบัติงานประจำอยู่ที่กลุ่มงานให้บริการ 1 สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มงานที่ให้บริการเกี่ยวกับการจ่ายสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณี คือ กรณีเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน ผู้ศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบดูแลงานทั้ง 3 กรณี ได้แก่ กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีทุพพลภาพ และกรณีพอกเล็ดด้วยเครื่องไตเทียมพบว่า จำนวนผู้ประกันตนที่มายื่นขอใช้สิทธิรับประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตรที่สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2 เฉลี่ยต่อเดือนมีจำนวนประมาณ 240-270 ราย จากการเก็บรวบรวมข้อมูลรายงานประจำเดือนที่มีผู้ประกันตนมาขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตรที่สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2 เฉลี่ยต่อเดือน ณ เดือนพฤศจิกายน 2551 มีผู้ประกันตนมาใช้สิทธิดังกล่าวประมาณ 260 ราย จากการเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคสนามในการฝึกภาคปฏิบัติผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลผู้ประกันตนจำนวน 150 รายพบว่า ผู้ประกันตนมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 3,820 บาทซึ่งต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจนถึงระดับ 15,000 บาท (สำนักงานประกันสังคมกำหนดเกณฑ์อัตราค่าจ้างสูงสุดไม่เกิน 15,000 บาทในการนำส่งเงินสมทบ) ปัญหาที่พบคือ ในจำนวนผู้ประกันตนที่ได้รับค่าจ้างระดับต่ำต่อการครองชีพ มีความเป็นอยู่ที่ลำบาก ทำให้ผู้ประกันตนส่วนใหญ่จำเป็นต้องไปฝากให้ปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติฯ ช่วยเลี้ยงดูที่ต่างจังหวัด เนื่องจากไม่มีกำลังทรัพย์พอที่จะจ้างพี่เลี้ยงมาดูแลบุตรได้ บางรายส่งบุตรไปศึกษาเล่าเรียนที่บ้านญาติต่างจังหวัดเนื่องจากค่าครองชีพถูกกว่าในกรุงเทพฯ บางรายหัวหน้าครอบครัวมาทำงานทำที่กรุงเทพฯ และส่งเงินไปให้ภรรยาและบุตรที่ต่างจังหวัดเนื่องจากภรยายังหางานทำไม่ได้ รายได้ที่ได้มาไม่พอกับค่าใช้จ่ายในแต่ละวัน ครอบครัวไม่ได้อยู่พร้อมหน้าพร้อมตา (เกตนสิริ อนันต์ชัชวาล, 2551) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกันตนมีความเดือดร้อนในเรื่องค่าใช้จ่ายในการดูแลเกี่ยวกับบุตร แม้ว่าจะได้รับสวัสดิการจากสิทธิประโยชน์บ้างแล้วก็ตาม

จากข้อเท็จจริงที่พบเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับสภาพสังคมปัจจุบันและกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ที่กำลังเกิดเหตุการณ์วิกฤตเศรษฐกิจของสหรัฐหรือที่คนไทยเรียกกันว่าวิกฤตเศรษฐกิจแฮมเบอร์เกอร์ซึ่งมีสาเหตุมาจากการที่ประเทศสหรัฐอเมริกาปล่อยเงินกู้ในภาคอสังหาริมทรัพย์และมีการนำเงินกู้ดังกล่าวไปเปลี่ยนสภาพและปล่อยกู้ต่อให้กับธนาคารต่างๆ ทั่วโลก เมื่อสถาบันการเงินยักษ์ใหญ่ของสหรัฐคือ Goldman Sachs ออกมาประกาศว่าเศรษฐกิจสหรัฐเข้าสู่ภาวะถดถอย ทำให้ธนาคารต่างๆ ทั่วโลกมีความไม่แน่ใจในค่าของเงินกู้ดังกล่าว หลังจากวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ได้ส่งผลกระทบต่อตลาดหุ้นและการค้าทั่วโลก และเริ่มส่งผลกระทบต่อส่งออกของประเทศต่างๆ รวมถึงประเทศไทยที่ส่งสินค้าไปยังตลาดสหรัฐ เพราะสหรัฐมีความต้องการนำเข้าสินค้าจากประเทศต่างๆ ลดลง และสหรัฐถือว่าเป็นประเทศที่มาลงทุนในประเทศไทยมากเป็นอันดับที่ 2 รองจากประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีแนวโน้มทำให้การลงทุนของสหรัฐในประเทศไทยลดลง (ประภัสสร เทพชาตรี, สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2551) ผลกระทบลูกโซ่ที่ตามมาคือสถานประกอบการมีการลดจำนวนคนงานลงกว่าเดิม ทำให้เกิดปัญหาการว่างงานและปัญหาอื่นๆ ตามมาจะเห็นได้ว่าความมุ่งหวังในการเติบโตทางเศรษฐกิจล้วนส่งผลกระทบต่อการเพิ่มปัญหาสังคมหรือปัญหาในการพัฒนามนุษย์

ดังนั้น การพัฒนามนุษย์ซึ่งถือเป็นต้นทุนทางสังคมจึงได้รับผลกระทบต่อผลตอบแทนการพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวม ฉะนั้นปัญหาการมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพในภาวะการณ์

ปัจจุบันจึงส่งผลต่อความมั่นคงของมนุษย์ในระดับปัจเจกบุคคลรวมไปถึงครอบครัวที่แตกต่างกัน แต่ละครัวเรือนและสังคม รวมทั้งคุณภาพชีวิตของผู้ประกันตนที่มาขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีดังกล่าว ดังที่เบนนิต้า เฟอเรโร-วัลดเนอร์ (2546, น. 2, 371, 372) ได้กล่าวว่า ความมั่นคงของมนุษย์มีศูนย์กลางอยู่ที่ประชาชน ความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจเป็นแง่มุมที่สำคัญของความมั่นคงของมนุษย์ การทำงานมิได้เป็นเพียงการประกันการมีชีวิตอยู่รอด แต่ยังเกี่ยวข้องกับ การกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง การเคารพตนเอง การทำให้ชีวิตมีความสมบูรณ์รวมถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ จึงถือเป็นสาเหตุหลัก ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อสวัสดิภาพและสวัสดิการของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งรัฐโดยสำนักงานประกันสังคมมีแนวทาง หรือมาตรการเพื่อให้ความช่วยเหลือในการจ่ายสิทธิประโยชน์เพื่อรักษาความมั่นคงทางรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนและนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาบริการให้ตอบสนองต่อการสร้างหลักประกันรายได้ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2537 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542 มาตรา 19 และมาตรา 21 แต่ผลจากการศึกษาข้อเท็จจริงจากการฝึกภาคปฏิบัติพบว่าผู้ประกันตนส่วนหนึ่งเป็นผู้ที่มีรายได้น้อย และมีรายได้ไม่พอเพียงต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ซึ่งเกิดจากการที่ผู้ประกันตนขาดกระบวนการในการจัดการด้านการเงินของตนให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งหากมีการวางแผนการจัดการด้านการเงินที่ดี จะทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามคำกล่าวของสุโข จันทน์ (2545, น. 3-4) ถึงการบริหารการเงินบุคคลว่า เป็นการบริหารเงินในส่วนของบุคคลให้บรรลุจุดหมายที่ตนวางไว้ มีการเรียนรู้ในการจัดระเบียบการเงินของตนเองและครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการรู้จักหาเงินและใช้จ่ายออกไปอย่างถูกต้อง จะทำให้ทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตได้ ตามสถานะทางการเงินและสถานภาพของบุคคล เช่น มีเงินเพียงพอในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน สามารถจัดการกับรายรับ รายจ่าย รวมทั้งหนี้สินและเงินออมของตนเอง และครอบครัว ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้บุคคลตระหนักถึงความสำคัญของการใช้จ่ายเงินได้อย่างถูกต้อง เป็นประโยชน์และส่งผลต่อความมั่นคงของบุคคลและครอบครัวซึ่งเป็นรากฐานความมั่นคงให้กับสังคมและเศรษฐกิจของประเทศด้วย ดังนั้นการที่จะทำให้บุคคลรู้จักวางแผนการเงินส่วนบุคคลต้องเริ่มจากการประเมินสถานะทางการเงินของตนเอง จากการพิจารณารายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ ภาระหนี้สินหรือเงินออมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ถ้าผู้ประกันตนรู้จักทำบัญชีส่วนบุคคล (รายรับ – รายจ่าย) ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนถึงความต้องการที่จะใช้เงินให้เหมาะสมและกำหนดทางเลือกรวมถึงความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสถานะทางการเงินและสถานะเศรษฐกิจ

ปฏิบัติตามแผนแนวทางที่จะใช้เงินตามที่กำหนดเป้าหมายไว้ รู้จักติดตามผล สามารถปรับแผนที่จะส่งผลกระทบต่อแผนการเงิน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ด้วยการทบทวนปรับปรุงติดตามความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอในแต่ละช่วงชีวิต อายุของบุคคล ในแต่ละวัยได้แก่ ช่วงทำงาน ช่วงก่อนเกษียณ หรือช่วงเกษียณอายุ ก็จะช่วยลดความเสี่ยงต่อความไม่มั่นคง สามารถควบคุมสถานะทางการเงินไม่ให้มีภาระหนี้สินมากเกินไป จนสามารถส่งผลต่อความมั่นคงและการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้กับบุคคลได้อีกด้วย แต่จากสภาพของผู้ประกันตนที่มารับประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตรที่สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2 ส่วนใหญ่มีรายได้น้อย มีภาระในการเลี้ยงดูบุตรและครอบครัว จึงต้องการศึกษาถึงการจัดการด้านการเงินของผู้ประกันตนที่มาใช้สิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตรที่สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2 เพื่อจะได้ทราบถึงวิธีการจัดการด้านการเงินของผู้ประกันตนกลุ่มนี้ว่ามีวิธีการแก้ปัญหาทางด้านการเงินอย่างไร ซึ่งจะส่งผลต่อความมั่นคงในการดำรงชีวิตรวมทั้งการอยู่ดีมีสุขของผู้ประกันตนกลุ่มนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความมั่นคงด้านการเงินของครอบครัวของผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร
2. เพื่อศึกษาถึงวิธีการจัดการปัญหาด้านการเงินของผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้ศึกษาได้จำแนกเนื้อหาที่จะศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ความมั่นคงด้านการเงินของครอบครัวผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตรที่สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2
 2. วิธีการจัดการปัญหาด้านการเงินของผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร
- ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ประกันตนที่มาใช้สิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตรที่สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

การจัดการด้านการเงิน หมายถึง การดำเนินการที่เกี่ยวกับการเงินของบุคคลและครอบครัวผู้ประกันตน เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางการเงินในครอบครัว ซึ่งเกี่ยวกับการมีงานทำที่เหมาะสม การมีรายได้ที่มั่นคง มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินและมีการออมเงิน

ความมั่นคงทางการเงิน หมายถึง สภาพการดำเนินชีวิตของผู้ประกันตนที่ขึ้นอยู่กับการเงินของแต่ละบุคคลและครอบครัวโดยมีการบริหารเงินที่ได้มาให้มีความเหมาะสมกับรายจ่ายและมีการจัดระเบียบการเงินของตนเองและครอบครัวเพื่อให้มีเงินเหลือเป็นเงินออมเพียงพอแก่การดำรงชีวิตโดยไม่มีหนี้สิน ตามตัวชี้วัดแนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ ได้แก่ การมีงานทำที่เหมาะสม การมีรายได้ที่มั่นคง การวางแผนการใช้จ่ายเงิน การออม/หนี้สินและการลงทุน

วิธีการจัดการปัญหาด้านการเงิน หมายถึง การที่ผู้ประกันตนหาทางแก้ไขปัญหาทางการเงินเพื่อให้มีความมั่นคงทางการเงินเกิดขึ้นโดยการจัดการสร้างรายได้พิเศษนอกเหนือจากรายได้ประจำ เช่น ทำงานล่วงเวลา การมีอาชีพเสริม การกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบหรือนอกระบบ การจัดการใช้เงินเท่าที่มีอยู่

สมมติฐานในการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การจัดการด้านการเงินของครอบครัวผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร : กรณีศึกษาสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2” ได้กำหนดสมมติฐาน ดังนี้

1. ข้อมูลและคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประกันตน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา บ้านพักอาศัยปัจจุบัน สถานภาพสมรส จำนวนบุตร จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ในความอุปการะ สถานการณ์ทำงาน ระยะเวลาการทำงานในสถานประกอบการปัจจุบัน รายได้ต่อเดือน รายได้รวมของครอบครัว ค่าใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว ปริมาณเงินออม ภาระในการส่งหนี้สิน และปริมาณหนี้สินของตนเองและครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อระดับความมั่นคงด้านการเงินของครอบครัวผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตรที่สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2

2. ข้อมูลและคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประกันตน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา บ้านพักอาศัยปัจจุบัน สถานภาพสมรส จำนวนบุตร จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ในความอุปการะ สถานะการทำงาน ระยะเวลาการทำงานในสถานประกอบการปัจจุบัน รายได้ต่อเดือน รายได้รวมของครอบครัว ค่าใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว ปริมาณเงิน

ออม ภาระในการส่งหนี้สิน และปริมาณหนี้สินของตนเองและครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อระดับ
วิธีการจัดการปัญหาด้านการเงินของผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงความมั่นคงด้านการเงินของครอบครัวของผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร
2. ทำให้ทราบถึงวิธีการจัดการปัญหาด้านการเงินของผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร
3. นำเสนอผลการศึกษาต่อผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปพัฒนาเพื่อสร้างความมั่นคงด้านการเงินของครอบครัวของผู้ประกันตนที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตรต่อไป